

LOBBYEN VOOR HUMANITAIRE HULP EN WAPENS

Pendelen tussen Nederland en Oekraïne

Poetin moet koste wat het kost worden gestopt. Dat is de boodschap die de Oekraïense akkerbouwer Kees Huizinga en zijn vrouw Emmeke Vierhout, beiden Wagenings alumnus, vanaf maart onafgebroken verkondigen in de media. ‘Veel landen in het Midden-Oosten en Afrika krijgen geen graan meer; dat zal leiden tot hongersnood en nieuwe vluchtelingenstromen.’

TEKST RENÉ DIDDE FOTO GENYA SAVILOV / ANP

Met zijn akkerbouwbedrijf gaat het landbouwtechnisch goed. De gewassen zijn bijtijds gezaaid, gepoot en uiteindelijk geoogst en er zijn geen bommen op de landerijen gevallen. Maar daar is verder alles mee gezegd. De graansilo's zitten vol, de export ligt nagenoeg stil. De inval van Rusland in Oekraïne heeft het leven van Kees Huizinga en Emmeke Vierhout sinds eind februari volkomen op zijn kop gezet. In Kischenzi, een dorp in the middle of nowhere, 200 kilometer ten zuiden van Kiev, runt Huizinga al bijna twintig jaar een akkerbouwbedrijf. Het is een megabedrijf van 15 duizend hectare, 'ongeveer een derde

van de Noordoostpolder moet je je erbij voorstellen', zegt Huizinga, alumnus landbouwtechniek (2002). Hij verbouwt er graan voor de export en suikerbieten en groenten voor regionaal gebruik. Bovendien houdt hij tweeduizend melkkoeien en vierhonderd varkens. De melk en het vlees worden regionaal verwerkt en verkocht, het graan ging via Odessa naar Afrika en het Midden-Oosten. Direct na de inval vertrok Emmeke, alumnus tropisch landgebruik (2001) op 24 februari met hun twee dochters van 11 en 12 jaar halsoverkop in de auto via Roemenië naar Nederland. 'Via een app kon ik achterhalen waar munitie- en wapendepots lagen,

waar de Russen raketten op vuurden, dus daar kon Emmeke omheen rijden', zegt Huizinga. Hijzelf bleef, om zijn 350 man personeel aan te sturen, gerust te stellen en het landbouwbedrijf zo goed en zo kwaad als het gaat voort te zetten. Vanaf half maart voegde hij zich voor een maand bij zijn gezin. Sindsdien pendelt hij regelmatig heen en weer. 'Ik werd gevraagd door het Oekraïense boeren netwerk om in Nederland, Duitsland en Engeland met politici te praten voor meer steun', zegt Huizinga. 'Humanitaire steun, opvang van mensen uit Oekraïne, maar ook om te lobbyen voor wapens.' Sindsdien is

het duo veelvuldig te gast bij actualiteitenrubrieken en praatprogramma's op tv.

HONGERSNOOD

Ze ontvangen eind juni in Emmen. Daar hebben ze al die tijd een huis aangehouden. 'Maar ons huis werd al enige tijd verbouwd', zegt Vierhout. 'Ik was begin maart bij de talkshow van Jinek en vertelde dat we momenteel geen huis hadden. Een kijker nam contact op en bood ons gezin het huis van zijn overleden ouders aan, gratis, voor een half jaar. Super.' De paniek van eind februari heeft vier maanden later plaatsgemaakt voor opluchting en woede. Opluchting omdat Kiev niet is >

‘Ik zie zoveel mogelijkheden voor Oekraïne. Maar er gaat veel geld naar de bank en de bureaucratie’

KEES HUIZINGA (47)

Akkerbouwer op 15 duizend hectare in Kischenzi, Oekraïne

Opleiding:
Landbouwtechniek, 2002

ingenomen, er geen slachtoffers in hun naaste omgeving zijn gevallen en de strijd zich vooral concentreert in het oosten van het land. Woede omdat Poetin Oekraïne inviel met als doel het land te koloniseren. ‘Hij streeft naar een nieuw tsarenrijk, wat natuurlijk al sinds de annexatie van de Krim in 2014 in de lucht hing’, zegt Emmeke. ‘Poetin zorgt nu voor een wereldvoedselcrisis en helpt de Oekraïense landbouw om zeep’, stelt Kees. ‘Veel landen in het Midden-Oosten en Afrika krijgen geen graan meer. Want ook Rusland zelf blijft op een grote berg graan zitten. Dat zal leiden tot hongersnood, te beginnen in de vluchtelingenkampen. In Libanon bijvoorbeeld, waar 1,5 miljoen Syriërs zitten, maar ook in Egypte en Libië. Die mensen hebben straks geen eten en zullen verder vluchten.’

TWEDEHANDS FIETSEN

Dat staat ons in het najaar te wachten. Intussen raakt in Oekraïne na maanden oorlog de brandstof op, dus gisteren stonden ze nog 150 tweedehands fietsen in te laden om plaatselijk vervoer mogelijk te maken. Sinds begin maart zijn er door toedoen van het Wageningse stel en hun hulporganisatie DeLeeuwKyiv zeker honderd vrachtwagens met in totaal voor 3 miljoen euro aan hulpgoederen naar Oekraïne gereden. ‘Het geld is nu wel bijna op.’

Ze staan versteld van alle hulp en bijval, vooral ook uit hun universiteitsstad Wageningen. ‘Er is een enorme betrokkenheid, ook van mensen die we nooit meer gezien hebben. Veel alumni zijn goed terecht gekomen en doneren massaal’, zegt Vierhout. ‘Ik ben fanatiek roeier geweest bij Argo en was er een jaar voorzitter’, vertelt Huizinga. ‘Via het netwerk van roeiers zijn er goederen op-

geslagen in het botenhuis van Argo en naar Bennekom gebracht voor transport naar Oekraïne. Ook vanuit mijn studentenhuus H6 heb ik nog contacten.’ Een Wageningse alumnus is betrokken en geïnteresseerd in de wereld, maar *down to earth*, vinden ze beiden. Huizinga: ‘Wageningers hebben passie voor mensen en inhoud en zijn niet zo zeer door geld gedreven.’

BROMMERS EN CARBID

Huizinga en Vierhout hebben elkaar ontmoet aan de bar bij studentenvereniging Ceres. De keuze voor een studie in Wageningen was voor beiden min of meer logisch. Kees Huizinga’s opa was boer in Groningen, zijn oom studeerde in Wageningen. ‘Mijn vader is huisarts op het Groningse platteland en ik werkte altijd bij een boer, sleutelde aan brommers en carbidbussen.’

Emmeke Vierhout is dochter van tropenartsen, die in de jaren zeventig in Oeganda werkten. ‘Het is een wonder dat ik in Nederland ben geboren’, zegt ze. ‘Drie ooms studeerden in Wageningen en toen ik op een voorlichtingsdag al die foto’s uit de tropen zag hangen, wist ik dat ik hier wilde studeren en in een warm land ver weg wilde werken.’

Oekraïne stond niet op haar lijstje, maar ja, Kees was sinds zijn studie gefascineerd door de grootschalige mogelijkheden in Oost-Europese landen. ‘Gewoon zo’n paar kilometer achter elkaar alleen maar koolzaad, rechttoe rechtaan, prachtig. Dat is efficiënt werken’, zegt Huizinga. Groningen in het groot dus. ‘Ja, dat vat je wel goed samen.’ Hij begon met duizend hectare in pacht en groeide naar 15 duizend hectare zeer vruchtbare ‘zwarte aarde’. ‘Alles is in pacht bij leden van een geprivatiseerde kolchoz.

EMMEKE VIERHOUT (44)

Ex-journalist, en sinds de oorlog noodhulpverlener voor Oekraïne
In opleiding: master filosofie,
Universiteit van Wales

Opleiding:
Tropisch Landgebruik, 2001

FOTO MICHEL DRIEBERGEN

Elke dorpsbewoner heeft een halve hectare land voor eigen levensonderhoud, en de medewerkers van de kolchoz kregen na de val van de Sovjet Unie ongeveer drie hectare aandeel van de kolchoz. Dat is het land dat wij nu pachten.' Dus heeft Huizinga het onvoorstelbare aantal van vijfduizend pachtcontracten, waar evenzoveel families elk jaar een bedrag voor ontvangen.

Door de efficiënte productieomstandigheden bewerkt hij zijn land met maar dertien tractoren. 'Een Nederlandse boer kan met vier trekkers 150 hectare bewerken. Voor mijn land zouden in Nederland vierhonderd trekkers nodig zijn, dertig keer zoveel als ik nu gebruik.'

Heeft Oekraïne gebracht wat jullie zochten?

Emmeke: 'Dat moet je aan Kees vragen, want het is zijn bedrijf.' Kees: 'Maar jij bent, eh, mijn moreel, hoe heet dat ook al weer, kompas. Ja, het heeft wel gebracht wat ik wilde, maar het is een hoop gedoe.' Emmeke: 'Dat vind je ook leuk.' Kees: 'Mijn bedrijf is wel snel gegroeid, maar het gaat toch allemaal langzaam. Ik zie zoveel mogelijkheden voor dit land. Ik kan zoveel werk creëren, zoveel toegevoegde waarde

realiseren, door verwerking van de melk bijvoorbeeld, en ook bijdragen aan duurzaamheid. Met één hectare zonnepanelen kan ik elektriciteit en dus waterstof produceren om tractoren duizend hectare te laten bewerken zonder uitstoot en herrie. Maar er gaat veel geld naar de bank en de bureaucratie.'

Emmeke: 'Anders dan in Nederland is er in Oekraïne ruimte genoeg. Toch blijf ik voorlopig in Nederland, straks in ons verbouwde huis. Onze dochters gaan hier in Emmen naar de middelbare school. Al voor de oorlog uitbrak, hadden we hiervoor gekozen. In Oekraïne zouden ze naar Kiev moeten, 200 kilometer verder. Ik kan hier in Emmen ook veel rustiger dan in Oekraïne mijn studie filosofie afmaken. Daarna zie ik wel, ik kijk niet ver vooruit. Op dit moment ben ik bezig met de financiering van tienduizend waterfilters voor Oekraïne. Die worden geleverd door Nazava, een bedrijf van twee Wageningse alumni. De eerste duizend filters zijn inmiddels onderweg. Tijdens de alumnidag op 8 oktober in Wageningen kom ik over dit project vertellen.'

Kees: 'Er is zoveel interessants in de wereld, er liggen zoveel kansen. Congo kan heel Afrika voeden. In Oeganda, waar Emmekes ouders lang woonden, hebben ze drie

oogsten per jaar, maar ze zitten met zwaar verouderde maisrassen. Het lijkt me geweldig om daar aan verbetering te werken.' Emmeke: 'O, ik ga rustig mee naar Oeganda, maar liever nog naar Zuid-Amerika.'

Zijn er lessen uit Wageningen waar je nu nog wat aan hebt?

Kees: 'Voor mij is dat het vak 'inleiding opti'. Dat gaat over optimalisering van techniek. Het is eigenlijk wiskunde, maar ook filosofie. Want het komt er op neer dat het zoeken naar een ideale oplossing langer duurt dan het uitvoeren van suboptimale oplossingen, en daarmee dus een suboptimale oplossing wordt.' Emmeke: 'Ben ik het wel mee eens. Net niet perfect is wel relaxed. Ik heb van Wageningen opgestoken dat de werkelijkheid altijd gecompliceerder en genuanceerder is dan je leert in studieboeken. Soms op het moedeloze af. Met onze stichting DeLeeuwKyiv halen we veel hulpgoederen op, maar je moet ook opletten dat je daarmee geen lokale initiatieven de nek omdraait.' ■

Kees en Emmeke zijn te volgen op www.deleeuwkyiv.nl, via twitter @A Dutch farmer in Ukraine. Kees vlogt wekelijks op de website van vakblad Nieuwe Oogst.